

27 juli 2022

Actief Aandeelhouderschaps- rapport

Q2 2022

Q2 2022 actief aandeelhouderschap activiteiten

Q2 2022 stemgedrag

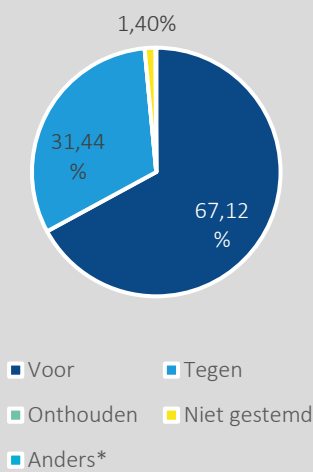
1756

AVA's waarop gestemd is

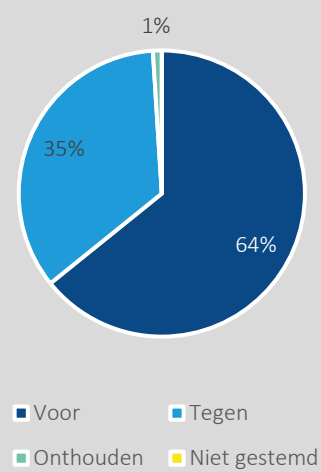
46

markten waarin gestemd is

Managementvoorstellen

Aandeelhoudersvoorstellen

*Onder 'Anders' vallen agendapunten over frequentie van stemmen over de beloningen van de CEO en het bestuur.

Q2 2022 engagementactiviteiten

1061

Engagement onderwerpen besproken

385

ondernemingen aangesproken in totaal

47

ondernemingen aangesproken vanwege Parijs Akkoord

12

ondernemingen aangesproken vanwege internationale normen schendingen

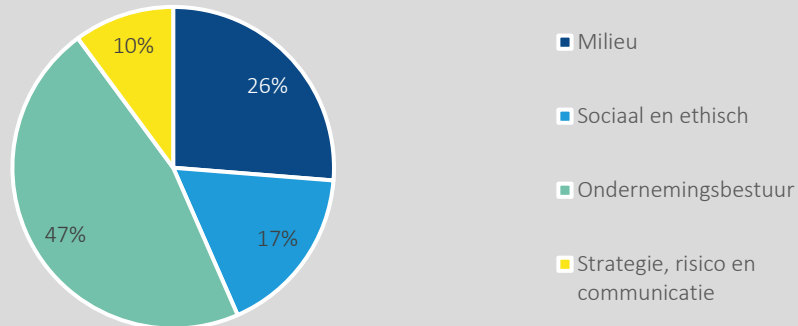
12

engagements succesvol afgesloten

115

engagements met positief vooruitgang

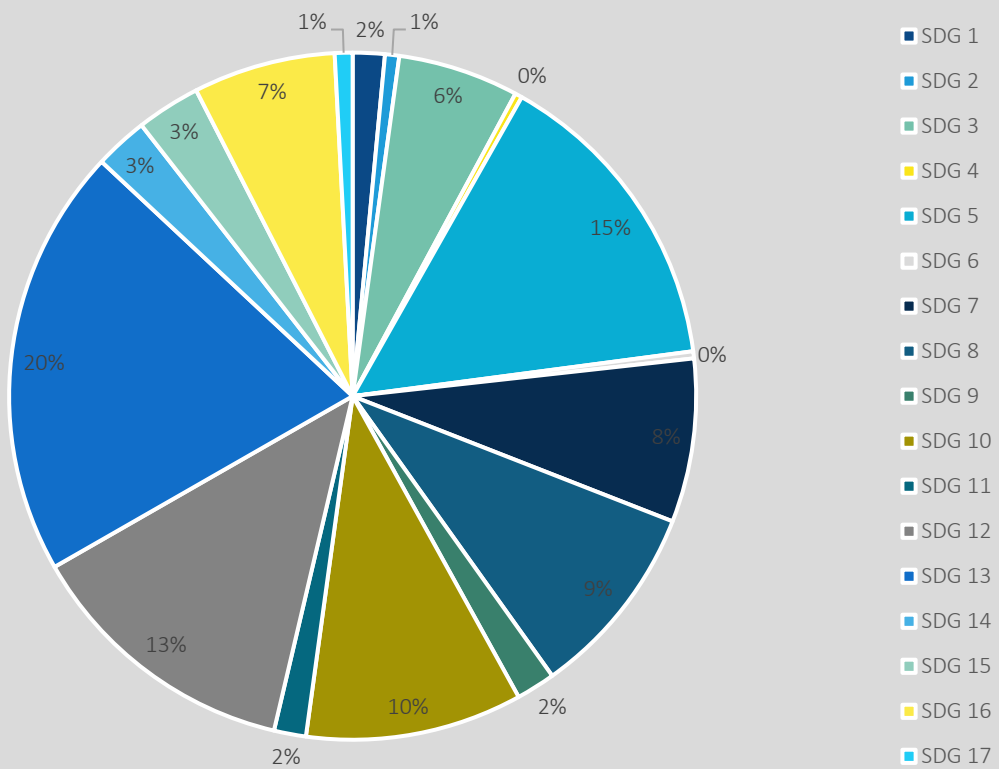
Q2 2022 proactieve engagements per onderwerp

*Per onderneming kunnen meerdere ESG-onderwerpen besproken worden. Ook kunnen er met dezelfde onderneming meerdere engagementgesprekken gevoerd worden.

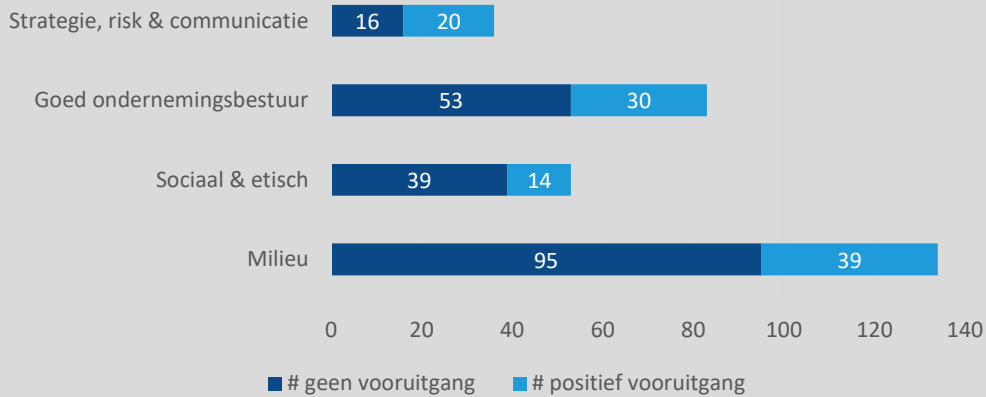
**De gegevens zijn gebaseerd op de portefeuille per 31 mei 2022.

Q2 2022 engagement op SDG niveau

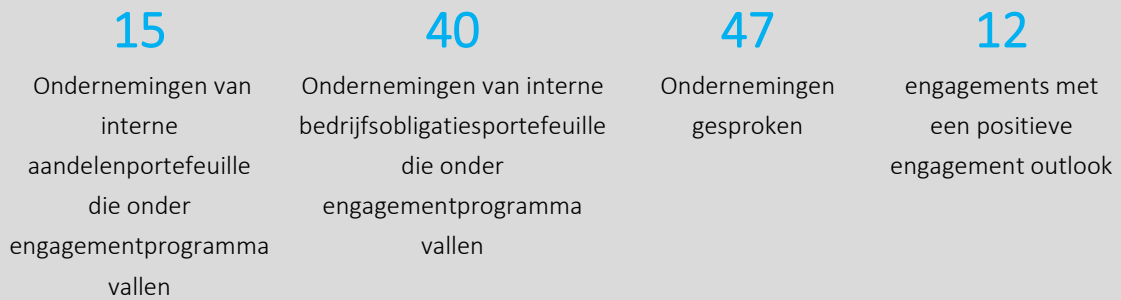

*De gegevens zijn gebaseerd op de portefeuille per 31 mei 2022.

Q2 2022 engagement vooruitgang

Q2 2022 Parijs engagements

Q2 2022 aanpassingen van de uitsluitingslijst

	Controversiële wapens	Tabak producenten	Steenkool sector	Niet succesvolle engagementprocedures	Staatsondernemingen	Landen
Toegevoegd	4	2	5	10	0	0
Verwijderd	0	0	5	0	0	0
Totaal uitgesloten	88	126	166	22	22	28

In Q2 2022 zijn er een aantal ondernemingen uitgesloten vanwege niet succesvolle thermische kolen engagement. Het gaat om nutsbedrijven die onvoldoende strategie hebben om thermische kolen in hun energie mix te verlagen of om bedrijven die aan Rail & OV engagementverzoek niet gereageerd hebben.

Bijlage: gedetailleerd overzicht actief aandeelhouderschap activiteiten

Bijlage 1 Stemgedrag	6
Bijlage 2 Engagement	8
2.1 Proactief engagement	8
2.2 Parijs Alignment proactief engagement	10
2.3 Reactief engagement	12
2.4 Collectieve dialoog over de volledige aandelenportefeuille	14
Bijlage 3 Veranderingen in de uitsluitingslijst	15
Bijlage 4 Ondernemingen waarmee engagementprocedures worden gevoerd door EOS	17
Bijlage 5 Afkortingen- en begrippenlijst	29

Bijlage 1 Stemgedrag

1 april 2022 tot en met 30 juni 2022

Als aandeelhouder heeft het fonds het recht te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Rail & OV stemt op vrijwel alle aandeelhoudersvergaderingen¹, zelfs als er maar een klein deel van de aandelen in handen van het fonds is. Als basis voor het stemmen wordt het stembeleid van het fonds gebruikt, een beleid dat gebaseerd is op internationale principes zoals de UN Global Compact, OESO Richtlijnen, VN Principes voor Bedrijfsleven en Mensenrechten, Nederlandse Corporate Governance Code, beter bekend als de "Code Tabaksblad", de richtlijnen van het International Corporate Governance Network (ICGN), richtlijnen van Eumedion, UN Global Compact en OECD Guidelines.

Geografische verdeling stemgedrag

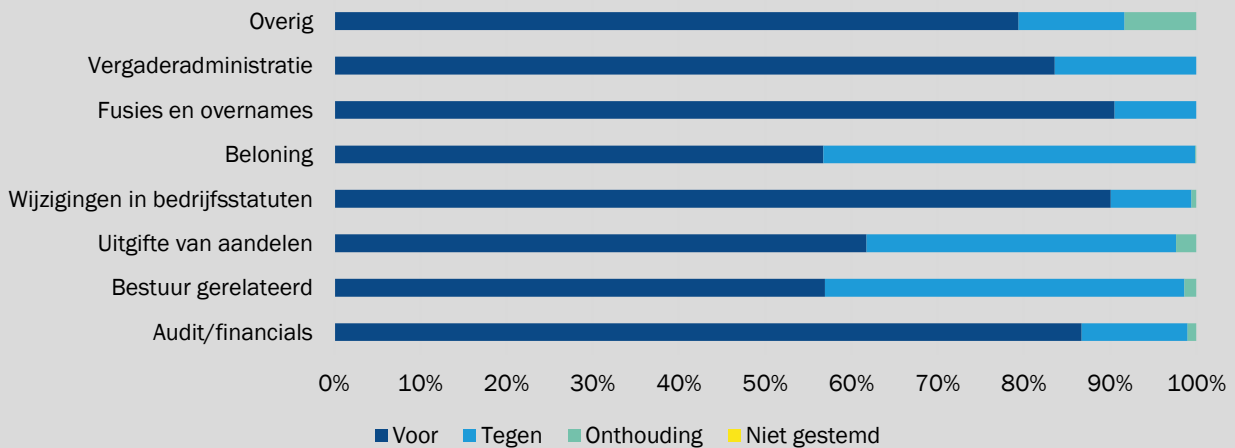

A: Afrika; B: Azië ex-Japan; C: Canada & Verenigde Staten; D: Europa; E: Japan; F: Latijns-Amerika en het Caribisch gebied; G: MENA; H: Oceanië

¹ In sommige gevallen wegen praktische beperkingen, zoals de kosten van het stemmen, niet op tegen de invloed die we op een onderneming uit kunnen oefenen. In dit geval kan worden besloten niet te stemmen op de aandeelhoudersvergadering van die specifieke onderneming.

Managementvoorstellen

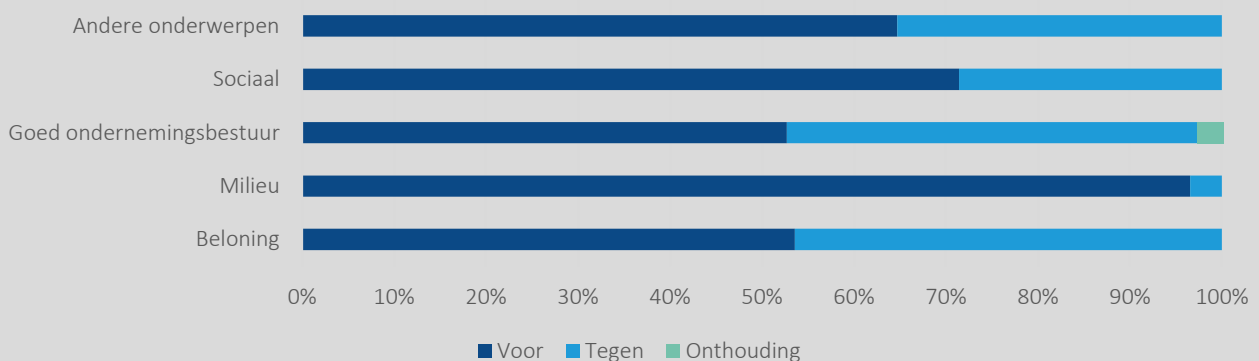
Tijdens een aandeelhoudersvergadering brengt het management van een onderneming agendapunten in. Per agendapunt mag het fonds stemmen, samen met de andere aandeelhouders. Een gedetailleerd overzicht van de voorwaarden waarop het fonds voor of tegen een managementvoorstel stemt, is beschikbaar in het stembeleid.

Naast de bovengenoemde onderwerpen zijn er ook agendapunten gerelateerd aan de frequentie van het stemmen over de beloningen van de CEO en het bestuur. Hier kunnen aandeelhouders aangeven hoe vaak (bijvoorbeeld jaarlijks of één keer in twee jaar) het agendaonderwerp 'beloning van de CEO en het bestuur' op de agenda van de aandeelhoudersvergadering staat. Rail & OV heeft hierbij gekozen voor een jaarlijkse frequentie.

Aandeelhoudersvoorstellen

Ook aandeelhouders mogen agendapunten indienen op een vergadering. Dit heet een aandeelhoudersvoorstel of resolutie. Aandeelhouders dienen resoluties in die betrekking hebben op corporate governance, zoals de beloning van bestuurders, of op kwesties gerelateerd aan maatschappelijk verantwoord en duurzaam ondernemen, zoals klimaatverandering, arbeidsrelaties, mensenrechten en dierenwelzijn. Rail & OV stemt voor een aandeelhoudersvoorstel als het voorstel goed uitgewerkt is en duidelijke doelstellingen bevat die het maatschappelijk verantwoord ondernemen beleid en de transparantie van een onderneming verbeteren.

Bijlage 2 Engagement

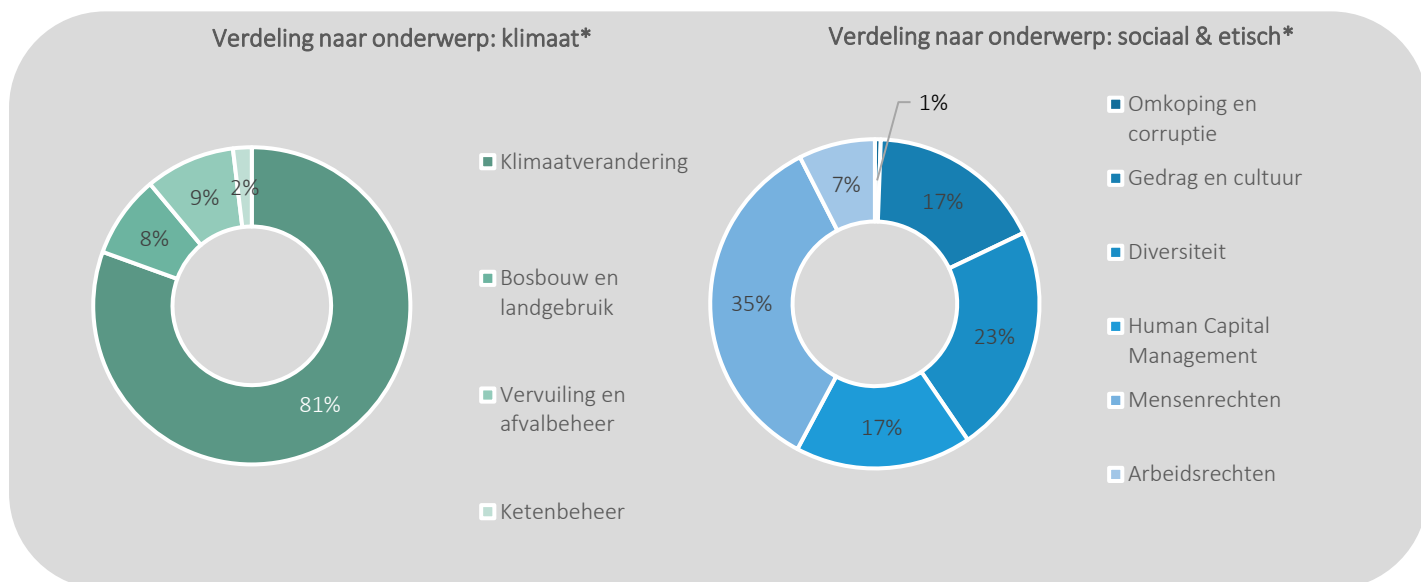
1 april 2022 tot en met 30 juni 2022

Naast het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen gaat het fonds in gesprek met de ondernemingen in de portefeuille. Het doel van een engagementprocedure is het verbeteren van de prestaties van ondernemingen op het gebied van milieu, sociaal en goed ondernemingsbestuur (ESG). Door actief de dialoog aan te gaan, oefent het fonds ook naast de aandeelhoudersvergaderingen invloed uit op de duurzaamheidsprestaties van de onderneming.

2.1 Proactief engagement

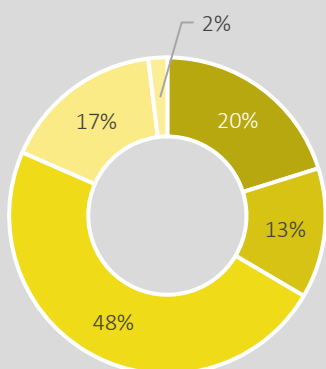
Proactieve engagement is, meer dan reactieve engagement, gericht op de toekomst van een onderneming. Bij proactieve engagement wordt uitgegaan van verschillende sector-overstijgende thema's die een potentieel risico voor ondernemingen vormen. Per thema wordt beoordeeld voor welke sectoren en ondernemingen het risico het grootst is. Proactieve engagement wordt namens het fonds door EOS at Federated Hermes (EOS) uitgevoerd.

Onderstand wordt weergegeven hoe de proactieve engagements, die zijn gevoerd in Q2 2022, zijn verdeeld naar onderwerp²:

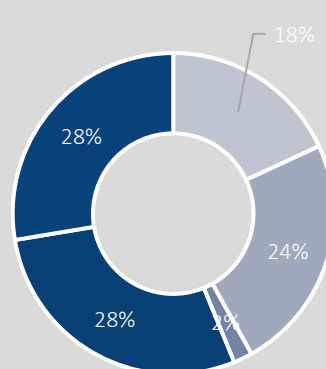
² De gegevens zijn gebaseerd op de portefeuille per 31 mei 2022.

Verdeling naar onderwerp: goed ondernemingsbestuur*

- Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring
- Onafhankelijkheid van bestuur
- Beloning
- Bescherming en rechten van aandeelhouders
- Opvolgingsplanning

Verdeling naar onderwerp: strategie, risk & communicatie*

- Audit en boekhouding
- Bedrijfsstrategie
- Cyberbeveiliging
- Geïntegreerde rapportage en transparantie
- Risicomanagement

Engagement case study – Air Liquide

Sinds 2009, voert EOS at Federated Hermes (EOS) engagement met Air Liquide, een bedrijf voor gas- en technologieoplossingen voor de industrie en de gezondheidssector, over een reeks kwesties, waaronder duurzaamheid, beloning en doeltreffendheid van de raad van bestuur.

Het bedrijf werd gevraagd om te beginnen met rapporteren in overeenstemming met de aanbevelingen van de Task Force on Climate-related Financial Disclosure (TCFD), om een openbare lange termijn commitment ten aanzien van netto-nul-emissies in de hele waardeketen en om 'science based' reductie doelstellingen te formuleren.

EOS heeft een brief gestuurd in maart 2021 aan de CEO en de onafhankelijke hoofdbestuurder voorafgaand aan de update van de Air Liquide duurzaamheidsstrategie. Tijdens de vervolvergadering met het lid van het uitvoerend comité dat verantwoordelijk is voor duurzaamheid, herhaalde EOS de bovengenoemde klimaatanbevelingen.

Tijdens de duurzaamheidsstrategiedag in maart 2021 heeft Air Liquide toegezegd om voor 2050 koolstofneutraliteit te bereiken, met twee belangrijke mijlpalen voor Scopes 1 en 2: rond 2025 zullen de emissies in absolute waarde beginnen af te nemen en in 2035 zullen deze met 33% worden verlaagd ten opzichte van 2020. Ook is aanvullende informatie verstrekt over de significante categorieën van Scope 3-emissies, met een toelichting hoe ze klanten kunnen ondersteunen om hun eigen emissies te verlagen. Bovendien was er een kwantitatieve ambitie in de waterstofenergiemarkt geformuleerd.

EOS zal blijven engagen met Air Liquide over onderwerpen zoals rapportage in overeenstemming te brengen met TCFD- en met de CA100+ Net-Zero Benchmark rapportageaanbevelingen.

De case die hierboven wordt beschreven vormt de uitkomst van een langlopend engagementtraject. Vaak is in de periode voorafgaand aan het kwartaal van dit rapport deze engagementprocedure afgerond of zijn er belangrijke doelstellingen behaald waardoor het relevant is om de case hierop te nemen. De case is daarmee echter niet direct of alleen verbonden met het kwartaal van dit rapport.

2.2 Parijs Alignment proactief engagement

Strategische aandelenportefeuille (SAP)

Deze engagement wordt gevoerd met ondernemingen die onderdeel uitmaken van de grootste aandelenportefeuille van Rail & OV. In eerste instantie gaat het engagement zich focussen op 15 ondernemingen die samen verantwoordelijk zijn voor 75% van de uitstoot van deze portefeuille. De ondernemingen die nog geen klimaatbeleid hebben geformuleerd worden gevraagd of er plannen zijn om dit wel te doen. Bij ondernemingen die een klimaatbeleid hebben wordt gekeken of de daaruit voortvloeiende plannen voldoen aan de doelstellingen van het Parijs Akkoord. Op basis van de uitkomsten worden er vervolgstappen geformuleerd.

*Bij een van de 7 ondernemingen was er tijdens het gesprek te weinig input om de outlook goed te kunnen beoordelen. De andere onderneming heeft meer tijd nodig om te werken aan de voortgang.

Naast dat er met 7 van de 15 focusondernemingen is gesproken zijn er ook gesprekken geweest met één andere onderneming in de portefeuille die buiten de top 15 valt. Bij het gesprek met de onderneming was de CEO aanwezig. De onderneming heeft een reductie van absolute CO2 uitstoot gerealiseerd ondanks volumegroei. De onderneming heeft dit bereikt door het implementeren van een routekaart naar net zero. Naast klimaat zijn er ook andere MVB onderwerpen besproken met de onderneming.

In onderstaande tabel zijn 5 verschillende mijlpalen aangegeven met daarbij het aantal focusondernemingen dat in Q2 en vanaf het begin van de engagementprocedure tot en met nu deze mijlpalen al heeft bereikt. In de tabel is ook aangegeven welke overige ondernemingen er in Q2 zijn gesproken en wat er bij deze ondernemingen is bereikt in Q2. Om te kunnen voldoen aan het Parijs akkoord is het belangrijk dat alle 15 focusondernemingen uiteindelijk deze 5 mijlpalen bereiken. Door met de onderneming in gesprek te gaan en ze aan te sporen om doelstellingen te formuleren en plannen te maken kan dit bereikt worden.

	Initieel gesprek gevoerd	2030 reductie-doelstelling	2050 net zero doelstelling	Rapportage van uitstoot intensiteit	Scope 1, 2 (en 3) metingen	Actie laten zien
# ondernemingen (van de 15) in totaal*	12	10	10	9	13	12

*In Q2 is één van de 15 ondernemingen verkocht wegens MVB overwegingen

Tijdens de gesprekken met de ondernemingen wordt er gesproken over alle onderwerpen die samenhangen met de 5 mijlpalen. Omdat het voor een onderneming tijd kost om bepaalde acties te ondernemen en daarmee nieuwe mijlpaal te bereiken is er sprake van een vertragend effect, waardoor er niet altijd in datzelfde kwartaal nog verbeteringen te zien zijn.

Engagement case study – Albemarle Corporation

Albemarle Corporation is een Amerikaanse onderneming die lithium en andere speciale chemicaliën produceert voor het gebruik in verschillende eindmarkten, waaronder de auto- en farmaceutische industrie. De onderneming zit in de top 15 van de Parijs focusondernemingen. In Q2 is er een gesprek geweest met de onderneming over de voortgang op het gebied van klimaat, specifiek doelstellingen omtrent het Parijs Akkoord. De SAP voert met Albemarle al een langere tijd gesprekken over het verbeteren van de MVB-strategie en -rapportage van de onderneming. Nadat de onderneming hier herhaaldelijk op aangesproken is hebben ze hier aan gewerkt. Ook op het gebied van klimaat wordt het beleid steeds verder ontwikkeld. In het afgelopen anderhalf jaar heeft de onderneming mooie stappen gezet door reductiedoelstellingen te formuleren en door het starten van het meten van scope 3 uitstoot data. De onderneming is vastberaden om ook hiervoor in de nabije toekomst een doelstelling te formuleren. Klimaat wordt door de onderneming meegenomen bij het besluiten over nieuwe investeringen. De onderneming is daarnaast ook bezig met het ontwikkelen van rapportages in lijn met het raamwerk van de Task Force for Climate-related Disclosures (TCFD). Naar verwachting zal deze in 2023 gepubliceerd worden.

Strategische bedrijfsobligaties (SBO)

In Q2 2022 heeft de interne bedrijfsobligaties portefeuille een Parijs-alignment engagement strategie geformuleerd. Dit traject richt zich op twee aspecten:

- Klimaatbeleid: focus op ondernemingen die nog geen stappen in lijn met het Parijs-akkoord hebben gezet (volgens de The Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC) zijn geclassificeerd als 'Not Aligned') en onder een hoog klimaat risico vallen. Het doel is om deze ondernemingen te stimuleren om een 2050 'net-zero' klimaatdoelstelling te formuleren. Dit engagement is gebaseerd

op het Net Zero Investment Framework (NZIF)/The Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC) framework.

- Transparantie: iedere onderneming in de SBO die nog geen scope 1, 2, (3 plus intensiteit) CO2-uitstoot rapporteert wordt gevraagd om dit te doen binnen bepaalde kaders.

	Ondernemingen die onder engagement vallen	Engagement vanwege onvoldoende beleid en transparantie	Engagement vanwege onvoldoende beleid	Engagement vanwege onvoldoende transparantie
# ondernemingen	40	5	9	26

In Q2 zijn de volgende engagements resultaten geboekt:

	Initieel gesprek gevoerd	Reactie op Rail & OV engagement verzoek	Engagements met een positieve outlook	Vervolgactie geïnitieerd
# ondernemingen	40	20	7	13

- Over het algemeen ziet Rail & OV dat bedrijven in de SBO portefeuille met klimaat bezig zijn. Veel bedrijven werken aan klimaatdata beschikbaarheid en formuleren klimaatgerelateerde doelstellingen.
- Van de 20 ondernemingen die op Rail & OV engagementverzoek hebben gereageerd, hebben 7 ondernemingen voldoende bewijs aangeleverd en voldoen hiermee aan de Rail & OV verwachting omtrent klimaatstrategie en transparantie.
- 13 van de 20 ondernemingen zijn benaderd om aanvullende informatie te verstrekken. Bij sommige bedrijven is Rail & OV in afwachting van een 2021 duurzaamheidsrapport, dat additionele klimaatgerelateerde informatie dient in te houden.
- Aan 20 ondernemingen die niet op het Rail & OV engagementverzoek hebben gereageerd is een reminder gestuurd. Bij hoog-risico ondernemingen kan dit tot uitsluiten overwegingen leiden.

2.3 Reactief engagement

Het fonds voert reactief engagement als geconstateerd wordt dat een onderneming waarin wordt belegd, handelt op een manier die indruist tegen het beleid op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen van het fonds. Er zijn in dit geval sterke vermoedens dat een onderneming de minimale maatschappelijk verantwoord beleggen voorwaarden van het fonds schendt op het gebied van milieu, mensenrechten, arbeidsnormen en anti-corruptie. Over het algemeen richt Rail & OV zich bij reactieve

engagements op schenden van principes verankerd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijn en de VN Principes voor Bedrijfsleven en Mensenrechten (UN Guiding Principles on Business and Human Rights, UNGPs). In bijlage 2 staat een overzicht van alle principes en hoofdstukken.

Het doel van reactieve engagement is om in eerste instantie de oorzaak en aard van de schending te onderzoeken. Tijdens dit proces worden concrete doelen gesteld om zaken te verbeteren. Deze moeten binnen een realistische termijn verwezenlijkt worden. Als een onderneming onvoldoende verbetering laat zien, kan het fonds besluiten zijn stemgedrag aan te passen, geen leningen meer te verstrekken of niet langer in de onderneming te beleggen.

In totaal zijn er 16 UN Global Compact, OESO-schenders en VN Principes schenders geïdentificeerd dit kwartaal. Deze zijn te zien in de onderstaande tabel.

Onderneming	UNGC-schending ³	OECD-schending ⁴	UNGPs-schending ⁵	Voortgang	Laatste actie	# acties ⁶
Adani Enterprises Ltd	Principe 7	Hoofdstuk 6	N.v.t.	Ja	22/4/2022	1
Adani Ports & Special Economic Zone Ltd	Principe 7	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Inner Mongolia BaoTou Steel Union Co Ltd	Principe 7	Hoofdstuk 6	N.v.t.	Ja	04/11/2021	1
Metallurgical Corp of China Ltd	Principe 7	Hoofdstuk 6	N.v.t.	Ja	10/1/2022	1
MTN Group	Principe 2	Hoofdstuk 4	Principes 11 tot 15 Principe 16 Principes 17 tot 20 Principe 22 Principe 31	Ja	23/8/2021	1
Petroleos Mexicanos	Principe 1	Hoofdstuk 4 Hoofdstuk 5	Principes 11 tot 15 Principe 16 Principe 17 tot 20 Principe 21 Principe 22 Principe 31	Nee	24/1/2022	3
PG&E Corp	Principe 1	Hoofdstuk 4	Principes 11 tot 15 Principe 16 Principes 17 tot 20 Principe 22 Principe 31	Ja	8/6/2021	1
Swedbank AB	Principe 10	Hoofdstuk 7	N.v.t.	Nee	30/11/2021	1
Teva Pharmaceutical Industries Ltd	Principe 10	Hoofdstuk 7 Hoofdstuk 8 Hoofdstuk 10	N.v.t.	Nee	11/6/2021	2
Tokyo Electric Power Co Holdings Inc	Principe 1 Principe 7	Hoofdstuk 4 Hoofdstuk 6	Principe 4 Principe 6	Nee	15/2/2022	3
Toshiba Corp	Principe 10	Hoofdstuk 7	N.v.t.	Nee	16/8/2022	2
UPL Ltd	Principe 7	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	17/1/2022	2
Wells Fargo & Co	Principe 10	Hoofdstuk 7	Principe 21 Principe 22	Nee	21/4/2022	2

³ Uitleg van de UNGC principes zijn beschikbaar in de bijlage 5.

⁴ Uitleg van de OECD hoofdstukken zijn beschikbaar in de bijlage 5.

⁵ Uitleg van de UNGPs hoofdstukken zijn beschikbaar in de bijlage 5.

⁶ Met betrekking tot de laatste acties en het aantal acties wordt er prioriteit gegeven aan de OESO (OECD) en VN Principes voor Bedrijfsleven en Mensenrechten (UNGP) schendingen.

Ondernemingen, die deze internationale richtlijnen schenden en waarbij een engagement niet mogelijk is, worden uitgesloten van het beleggingsuniversum van Rail & OV. Een overzicht van ondernemingen die uitgesloten worden vanwege niet succesvolle engagementprocedures is weergegeven in bijlage 3 ‘Veranderingen in de uitsluitingslijst’ van dit rapport.

2.4 Collectieve dialoog over de volledige aandelenportefeuille

Rail & OV werkt ook samen met externe partijen voor het voeren van dialogen met ondernemingen. De reden voor samenwerking is dat een grote(re) groep beleggers die samen de dialoog aangaat meer invloed kan uitoefenen dan één individuele belegger. Deze collectieve dialogen dienen primair om ondernemingen te motiveren tot en te ondersteunen bij het doorvoeren van verbeteringen op gebied van ESG.

Principles of Responsible Investing (PRI)

Rail & OV werkt op dit moment internationaal met andere beleggers samen in PRI verband. De PRI brengt internationale beleggers samen om de dialoog met ondernemingen aan te gaan. De PRI stelt de thema’s op en kiest welke ondernemingen worden aangesproken. Vervolgens kan iedere investeerder voor zichzelf beslissen om wel/niet te participeren. Rail & OV neemt aan deze engagements deel als de thema’s aansluiten bij het maatschappelijk verantwoord beleggen beleid van het fonds en de betreffende ondernemingen in de portefeuille zitten.

Op dit moment participeert het fonds in de volgende dialogen van de PRI:

Onderwerp dialoog	Startdatum	Onderwerp	Aantal ondernemingen	... waarvan in de aandelenportefeuille	... waarvan in de SAP
Klimaatverandering (Climate Action 100+)	2017 (dec)	Milieu	42	8	1
Arbeidsomstandigheden in de kledingsector (leveranciersketen)	2019 (mrt)	Sociaal	27	7	1
Mensenrechtenrisico's in de autonome regio Xinjiang	2020 (dec)	Sociaal	13	13	3
Biodiversiteit (IMVB-convenant)	2021 (sept)	Milieu	3	2	1

Eumedion

Voor de dialoog met Nederlandse ondernemingen werkt Rail & OV samen met Eumedion. Nederlandse pensioenfondsen spreken via het Eumedion collectief met Nederlandse ondernemingen. De meeste van deze dialogen vinden plaats op en rondom de jaarlijkse aandeelhoudersvergaderingen. Rail & OV treedt op als ‘lead belegger’ voor de Nederlandse ondernemingen Randstad en ASML. In Q2 2022 heeft geen activiteit plaatsgevonden op dit gebied.

Bijlage 3 Veranderingen in de uitsluitingslijst

Op basis van principiële overwegingen sluit Rail & OV een aantal ondernemingen uit van investeringen. Zo worden ondernemingen die actief zijn in controversiële wapens, tabak en thermische kolen uitgesloten. Het fonds sluit ook ondernemingen uit als engagements niet succesvol binnen een redelijke periode zijn afgesloten. Dochterondernemingen van ondernemingen op de uitsluitingslijst worden uitgesloten indien redelijkerwijs verwacht mag worden dat zij eenzelfde beleid hanteren en/of betrokken zijn bij vergelijkbare activiteiten als waar het moederbedrijf voor is uitgesloten. Moederondernemingen worden automatisch uitgesloten als zij een aandeel hebben van meer dan 20% in een onderneming op de uitsluitingslijst. Dit om te voorkomen dat een onderneming bepaalde activiteiten continueert door deze onder te brengen in een dochteronderneming.

Tot slot sluit het fonds staatsobligaties van enkele landen uit. Hierbij baseert het fonds zich op de besluiten van de VN-Veiligheidsraad en eigen onderzoek. In dit eigen onderzoek worden alle landen gerangschikt op basis van scores die op de vier onderwerpen (mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en anticorruptie) worden behaald die centraal staan binnen de UN Global Compact. Ook ondernemingen die voor meer dan 20% staatseigendom zijn van landen op de uitsluitingslijst worden op de uitsluitingslijst geplaatst.

De uitsluitingscriteria zijn beschikbaar op de [website](#) van Rail & OV.

Hierbij een overzicht van veranderingen op de uitsluitingslijst in Q2 2022:

Onderneming	Reden ⁷	Status
Aksa Enerji Uretim AS		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
ATUTCO Savunma Sanayi İç ve Dış Tic. Ltd.		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
China Longyuan Power Group Corporation Limited		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
CITIC Limited		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Compania Nationala ROMARM SA		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Engro Corporation Limited		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Global Power Synergy Public Company Limited		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Huaneng Power International, Inc.		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Intra Energy Corporation Limited		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
IRPC Public Company Limited		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst

⁷ Volledige legenda is beschikbaar in Bijlage 2.

Onderneming	Reden ⁷	Status
JRJ Solutions Ltd.		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Kaival		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Norse Impact AB		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
PT Bukit Asam Tbk		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Ratch Group Public Company Limited		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
RattanIndia Power Limited		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Sundiro Holding Co., Ltd.		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Taiwan Cogeneration Corporation		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
Valir doo Beograd.		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
YTL Corporation Berhad		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
YTL Power International Berhad		Toegevoegd aan de uitsluitingslijst
American Electric Power Company, Inc.		Verwijderd van de uitsluitingslijst
Jilin Electric Power Co.,Ltd.		Verwijderd van de uitsluitingslijst
Shenzhen Energy Group Co., Ltd.		Verwijderd van de uitsluitingslijst
WEC Energy Group, Inc.		
White Energy Company Limited.		Verwijderd van de uitsluitingslijst

controversiële wapens

niet succesvolle engagementprocedures

tabak producenten

staatsondernemingen

steenkool sector

landen

Bijlage 4 Ondernemingen waarmee engagementprocedures worden gevoerd door EOS

Q2 2022 engagementprocedures (stand van Rail & OV portefeuille per 31 mei 2022):

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures
3i Group PLC	Beloning
3M Co	Klimaatverandering, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Abbott Laboratories	Onafhankelijkheid van bestuur, Beloning
AbbVie Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Beloning
Adani Enterprises Ltd	Klimaatverandering
Adani Ports & Special Economic Zone Ltd	Vervuiling en afvalbeheer
adidas AG	Audit en boekhouding, Klimaatverandering, Beloning, Bosbouw en landgebruik, Vervuiling en afvalbeheer, Ketenbeheer, Water
Adobe Inc	Beloning
Advance Auto Parts Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring
Agnico Eagle Mines Ltd	Beloning
AIA Group Ltd	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring
AIB Group PLC	Beloning
Akbank TAS	Audit en boekhouding, Diversiteit, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Aker BP ASA	Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Akzo Nobel NV	Klimaatverandering, Beloning
Alfa Laval AB	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning
Alibaba Group Holding Ltd	Klimaatverandering, Gedrag en cultuur, Beloning, Human Capital Management, Mensenrechten, Geïntegreerde rapportage en transparantie, Risk Management, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Alleghany Corp	Beloning
Allianz SE	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning
Allstate Corp/The	Beloning
Ally Financial Inc	Klimaatverandering, Beloning, Geïntegreerde rapportage en transparantie

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures
Alphabet Inc	Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Diversiteit, Beloning
Amazon.com Inc	Beloning, Human Capital Management, Mensenrechten, Arbeidsrechten, Vervuiling en afvalbeheer, Belasting
American Express Co	Diversiteit, Beloning
Amgen Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring
Amphenol Corp	Beloning
Anheuser-Busch InBev SA/NV	Beloning
ANSYS Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning
Anthem Inc	Bescherming en rechten van aandeelhouders
AP Thailand PCL	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Apache Corp	Klimaatverandering
Asahi Group Holdings Ltd	Bosbouw en landgebruik
ASE Technology Holding Co Ltd	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering
ASML Holding NV	Diversiteit, Beloning
AstraZeneca PLC	Beloning
AT&T Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning, Geïntegreerde rapportage en transparantie
Atlas Copco AB	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Australia & New Zealand Banking Group Ltd	Klimaatverandering, Gedrag en cultuur, Risk Management
Aviva PLC	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Beloning
Baidu Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Bedrijfsstrategie, Mensenrechten, Geïntegreerde rapportage en transparantie, Risk Management, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Ball Corp	Audit en boekhouding, Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Ballard Power Systems Inc	Beloning
Bank of America Corp	Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Diversiteit
Bank of Montreal	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Bedrijfsstrategie, Klimaatverandering, Risk Management
Bank of Nova Scotia/The	Klimaatverandering
Barclays PLC	Klimaatverandering, Gedrag en cultuur, Beloning
Baxter International Inc	Onafhankelijkheid van bestuur
Bayerische Motoren Werke AG	Audit en boekhouding, Bedrijfsstrategie, Klimaatverandering, Gedrag en cultuur, Beloning, Risk Management
Beijing Enterprises Holdings Ltd	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Mensenrechten, Bescherming en rechten van aandeelhouders

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures
Berkshire Hathaway Inc	Klimaatverandering
BNP Paribas SA	Beloning
Booking Holdings Inc	Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders
BP PLC	Audit en boekhouding, Klimaatverandering
Brenntag SE	Klimaatverandering, Beloning
Bristol-Myers Squibb Co	Onafhankelijkheid van bestuur, Human Capital Management, Geïntegreerde rapportage en transparantie
British Land Co PLC/The	Beloning
Bunzl PLC	Beloning
CA Immobilien Anlagen AG	Beloning
Canadian Imperial Bank of Commerce	Mensenrechten
Capital One Financial Corp	Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Beloning
Carrefour SA	Klimaatverandering, Beloning, Bosbouw en landgebruik
Centene Corp	Beloning
Charles Schwab Corp/The	Gedrag en cultuur, Beloning, Geïntegreerde rapportage en transparantie, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Chevron Corp	Klimaatverandering, Gedrag en cultuur, Beloning
China Communications Services Corp Ltd	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Bescherming en rechten van aandeelhouders
China Construction Bank Corp	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Geïntegreerde rapportage en transparantie
China Development Financial Holding Corp	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring
China Merchants Bank Co Ltd	Bescherming en rechten van aandeelhouders
China National Building Material Co Ltd	Klimaatverandering, Risk Management, Bescherming en rechten van aandeelhouders
China Oilfield Services Ltd	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Bescherming en rechten van aandeelhouders
China Railway Signal & Communication Corp Ltd	Diversiteit
China Resources Gas Group Ltd	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Bescherming en rechten van aandeelhouders
China Steel Corp	Klimaatverandering
Chipbond Technology Corp	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Chubb Ltd	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Beloning
Citigroup Inc	Klimaatverandering, Beloning
Citizens Financial Group Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Beloning

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures
CNH Industrial NV	Human Capital Management
Coca-Cola Co/The	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning, Mensenrechten
Cognex Corp	Diversiteit, Beloning
Colgate-Palmolive Co	Beloning
Consolidated Edison Inc	Klimaatverandering
Constellation Software Inc/Canada	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring
Cooper Cos Inc/The	Mensenrechten, Vervuiling en afvalbeheer
COSCO SHIPPING Ports Ltd	Diversiteit, Bescherming en rechten van aandeelhouders
CoStar Group Inc	Diversiteit, Beloning, Geïntegreerde rapportage en transparantie
Country Garden Holdings Co Ltd	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Human Capital Management, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Credit Agricole SA	Onafhankelijkheid van bestuur, Beloning, Belasting
CrowdStrike Holdings Inc	Bescherming en rechten van aandeelhouders
Crown Castle International Corp	Beloning
CVS Health Corp	Bedrijfsstrategie, Human Capital Management, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Danaher Corp	Audit en boekhouding, Onafhankelijkheid van bestuur, Bosbouw en landgebruik, Bescherming en rechten van aandeelhouders
DCC PLC	Klimaatverandering, Beloning, Mensenrechten
DENTSPLY SIRONA Inc	Beloning
Deutsche Bank AG	Gedrag en cultuur, Beloning
Deutsche Boerse AG	Beloning
Discover Financial Services	Klimaatverandering, Diversiteit
DocuSign Inc	Bescherming en rechten van aandeelhouders
Dollar General Corp	Beloning
Dollar Tree Inc	Klimaatverandering
Dollarama Inc	Mensenrechten
Domino's Pizza Inc	Bosbouw en landgebruik
DR Horton Inc	Klimaatverandering
Eli Lilly & Co	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning, Risk Management, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Emergent BioSolutions Inc	Mensenrechten
Enbridge Inc	Klimaatverandering, Beloning, Mensenrechten
Eni SpA	Beloning
EnLink Midstream LLC	Diversiteit

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures
Epiroc AB	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning
Equinor ASA	Klimaatverandering
Eurofins Scientific SE	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Beloning, Geïntegreerde rapportage en transparantie
Expedia Group Inc	Beloning
Exxon Mobil Corp	Klimaatverandering, Vervuiling en afvalbeheer
Fast Retailing Co Ltd	Human Capital Management
Faurecia SE	Beloning, Opvolgingsplanning
Fiserv Inc	Beloning
Flutter Entertainment PLC	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning
Ford Motor Co	Audit en boekhouding, Bedrijfsstrategie, Klimaatverandering, Gedrag en cultuur, Beloning, Risk Management, Bescherming en rechten van aandeelhouders, Opvolgingsplanning
Geely Automobile Holdings Ltd	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering
General Electric Co	Beloning
General Mills Inc	Klimaatverandering, Bosbouw en landgebruik, Mensenrechten
General Motors Co	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Bedrijfsstrategie, Klimaatverandering, Beloning, Human Capital Management, Mensenrechten, Geïntegreerde rapportage en transparantie, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Genuine Parts Co	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Beloning, Geïntegreerde rapportage en transparantie
Gerdau SA	Klimaatverandering, Mensenrechten
Gildan Activewear Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Diversiteit, Beloning, Arbeidsrechten, Vervuiling en afvalbeheer
Glencore PLC	Klimaatverandering, Diversiteit, Beloning, Arbeidsrechten
Goldman Sachs Group Inc/The	Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Gedrag en cultuur, Risk Management
Grupo Financiero Banorte SAB de CV	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Risk Management
Grupo Mexico SAB de CV	Arbeidsrechten, Vervuiling en afvalbeheer
GSK PLC	Beloning
HCA Healthcare Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning
HelloFresh SE	Onafhankelijkheid van bestuur
Hexagon AB	Onafhankelijkheid van bestuur, Beloning
Home Depot Inc/The	Beloning, Human Capital Management, Mensenrechten
Hon Hai Precision Industry Co Ltd	Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Mensenrechten, Arbeidsrechten, Bescherming en rechten van aandeelhouders

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures
HSBC Holdings PLC	Klimaatverandering, Diversiteit
HubSpot Inc	Bescherming en rechten van aandeelhouders
Huhtamaki OYJ	Beloning, Human Capital Management
Humana Inc	Beloning
Huntington Bancshares Inc/OH	Bedrijfsstrategie
Hyundai Steel Co	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Arbeidsrechten
iA Financial Corp Inc	Human Capital Management
IDEXX Laboratories Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Diversiteit, Human Capital Management, Bescherming en rechten van aandeelhouders
iHeartCommunications Inc	Diversiteit
Illinois Tool Works Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning
Illumina Inc	Beloning
Industria de Diseno Textil SA	Klimaatverandering, Bosbouw en landgebruik, Mensenrechten, Ketenbeheer
Industrial & Commercial Bank of China Ltd	Klimaatverandering, Diversiteit, Geïntegreerde rapportage en transparantie
ING Groep NV	Beloning
Intel Corp	Bedrijfsstrategie, Gedrag en cultuur
Intercontinental Exchange Inc	Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders
International Business Machines Corp	Beloning, Mensenrechten, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Interpublic Group of Cos Inc/The	Onafhankelijkheid van bestuur
Intesa Sanpaolo SpA	Beloning, Human Capital Management
Intuitive Surgical Inc	Beloning
IQVIA Holdings Inc	Onafhankelijkheid van bestuur, Beloning
J Sainsbury PLC	Mensenrechten
Jardine Matheson Holdings Ltd	Klimaatverandering
JBS SA	Klimaatverandering, Bosbouw en landgebruik
JD.com Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Human Capital Management, Risk Management, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Johnson & Johnson	Onafhankelijkheid van bestuur, Bedrijfsstrategie, Gedrag en cultuur, Beloning, Mensenrechten, Risk Management
JPMorgan Chase & Co	Klimaatverandering, Gedrag en cultuur, Beloning, Opvolgingsplanning
KBC Group NV	Onafhankelijkheid van bestuur
KeyCorp	Klimaatverandering
Kikkoman Corp	Bosbouw en landgebruik
Kingfisher PLC	Gedrag en cultuur

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures
Koninklijke Philips NV	Beloning
Korian SA	Bescherming en rechten van aandeelhouders
Kunlun Energy Co Ltd	Onafhankelijkheid van bestuur, Diversiteit, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Laboratory Corp of America Holdings	Geïntegreerde rapportage en transparantie
Legrand SA	Beloning
Lennar Corp	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Liberty Global PLC	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Lite-On Technology Corp	Onafhankelijkheid van bestuur, Diversiteit
LKQ Corp	Beloning, Geïntegreerde rapportage en transparantie, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Lloyds Banking Group PLC	Beloning
London Stock Exchange Group PLC	Beloning
Lowe's Cos Inc	Beloning
Lululemon Athletica Inc	Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders, Ketenbeheer
Lumen Technologies Inc	Audit en boekhouding, Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Diversiteit, Beloning, Geïntegreerde rapportage en transparantie, Vervuiling en afvalbeheer
M&T Bank Corp	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning
Manulife Financial Corp	Beloning
Marsh & McLennan Cos Inc	Beloning
Masco Corp	Onafhankelijkheid van bestuur, Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders, Opvolgingsplanning
Mastercard Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Cyberbeveiliging, Beloning, Mensenrechten
McDonald's Corp	Gedrag en cultuur, Beloning, Arbeidsrechten, Vervuiling en afvalbeheer, Ketenbeheer
Medical Properties Trust Inc	Beloning
Meituan	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Geïntegreerde rapportage en transparantie, Bescherming en rechten van aandeelhouders
MercadoLibre Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Mensenrechten, Risk Management
Mercedes-Benz Group AG	Audit en boekhouding, Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Gedrag en cultuur, Beloning, Mensenrechten, Geïntegreerde rapportage en transparantie, Risk Management
Merck & Co Inc	Risk Management
Meta Platforms Inc	Bedrijfsstrategie, Gedrag en cultuur, Risk Management, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Metallurgical Corp of China Ltd	Vervuiling en afvalbeheer
MetLife Inc	Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Metropolitan Bank & Trust Co	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur
MGM Resorts International	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring
Microsoft Corp	Mensenrechten

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures
Millicom International Cellular SA	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Bedrijfsstrategie, Klimaatverandering, Beloning, Mensenrechten
Mitsubishi UFJ Financial Group Inc	Bedrijfsstrategie, Klimaatverandering, Bosbouw en landgebruik, Risk Management, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Mitsui Fudosan Co Ltd	Onafhankelijkheid van bestuur
Mizuho Financial Group Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Moderna Inc	Audit en boekhouding
Molson Coors Beverage Co	Onafhankelijkheid van bestuur
Morgan Stanley	Klimaatverandering, Beloning, Human Capital Management
Motorola Solutions Inc	Beloning
Mozart Debt Merger Sub Inc	Klimaatverandering, Mensenrechten, Geïntegreerde rapportage en transparantie
NARI Technology Co Ltd	Klimaatverandering, Bescherming en rechten van aandeelhouders
National Australia Bank Ltd	Klimaatverandering, Beloning, Geïntegreerde rapportage en transparantie
Natura & Co Holding SA	Beloning
Natwest Group PLC	Bedrijfsstrategie, Klimaatverandering, Beloning, Opvolgingsplanning
Nestle SA	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Beloning, Bosbouw en landgebruik, Mensenrechten
New World Development Co Ltd	Bescherming en rechten van aandeelhouders
Nintendo Co Ltd	Onafhankelijkheid van bestuur
Nomura Holdings Inc	Gedrag en cultuur, Risk Management, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Northern Trust Corp	Human Capital Management
Novelis Corp	Mensenrechten
NVIDIA Corp	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Beloning, Ketenbeheer
NVR Inc	Opvolgingsplanning
NXP Semiconductors NV	Beloning, Mensenrechten
Ocado Group PLC	Onafhankelijkheid van bestuur, Diversiteit, Beloning
Olympus Water US Holding Corp	Mensenrechten
OMV AG	Beloning
Orange SA	Beloning
Orbia Advance Corp SAB de CV	Mensenrechten
O'Reilly Automotive Inc	Beloning
Palo Alto Networks Inc	Klimaatverandering, Human Capital Management
Panasonic Holdings Corp	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures
PayPal Holdings Inc	Bescherming en rechten van aandeelhouders
Pearson PLC	Beloning
PepsiCo Inc	Beloning, Mensenrechten, Geïntegreerde rapportage en transparantie
PerkinElmer Inc	Beloning
Persimmon PLC	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning
Petroleos Mexicanos	Klimaatverandering, Arbeidsrechten, Risk Management
Pfizer Inc	Beloning, Mensenrechten, Geïntegreerde rapportage en transparantie
Ping An Insurance Group Co of China Ltd	Klimaatverandering, Risk Management
PNC Financial Services Group Inc/The	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Diversiteit, Beloning, Human Capital Management
POSCO Holdings Inc	Klimaatverandering
Power Assets Holdings Ltd	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Human Capital Management
Power Corp of Canada	Klimaatverandering
PPG Industries Inc	Diversiteit, Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Prologis Inc	Beloning
Prosus NV	Onafhankelijkheid van bestuur
Prudential Financial Inc	Klimaatverandering, Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Publicis Groupe SA	Beloning
Puma SE	Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Beloning, Bosbouw en landgebruik, Mensenrechten, Bescherming en rechten van aandeelhouders
QIAGEN NV	Beloning
Quest Diagnostics Inc	Bescherming en rechten van aandeelhouders
Reckitt Benckiser Group PLC	Beloning, Mensenrechten, Arbeidsrechten
Red Electrica Corp SA	Beloning
Regions Financial Corp	Bedrijfsstrategie, Klimaatverandering
Renault SA	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur
Rentokil Initial PLC	Beloning
Restaurant Brands International Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Human Capital Management
Rolls-Royce Holdings PLC	Diversiteit, Beloning
Roper Technologies Inc	Klimaatverandering, Diversiteit, Beloning, Geïntegreerde rapportage en transparantie
Royal Bank of Canada	Bedrijfsstrategie, Klimaatverandering, Beloning, Mensenrechten
Salesforce Inc	Human Capital Management

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures
Samhallsbyggnadsbolaget i Norden AB	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Samsung C&T Corp	Audit en boekhouding, Mensenrechten
Samsung Electronics Co Ltd	Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Vervuiling en afvalbeheer
SAP SE	Beloning
Sappi Ltd	Bedrijfsstrategie, Klimaatverandering, Risk Management
Schneider Electric SE	Beloning
Schroders PLC	Beloning
ServiceNow Inc	Bedrijfsstrategie, Diversiteit, Beloning
Seven & i Holdings Co Ltd	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Beloning
Shell PLC	Klimaatverandering, Beloning
Shenzhen International Holdings Ltd	Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Diversiteit, Geïntegreerde rapportage en transparantie, Risk Management, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Sherwin-Williams Co/The	Audit en boekhouding, Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Bedrijfsstrategie, Beloning, Vervuiling en afvalbeheer
Siemens Energy AG	Klimaatverandering, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Sika AG	Klimaatverandering, Diversiteit
Sinopharm Group Co Ltd	Bescherming en rechten van aandeelhouders
SoftBank Group Corp	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Risk Management
Sony Group Corp	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Diversiteit, Beloning, Human Capital Management, Mensenrechten, Geïntegreerde rapportage en transparantie
Splunk Inc	Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Standard Chartered PLC	Klimaatverandering, Beloning, Risk Management
Starbucks Corp	Onafhankelijkheid van bestuur
State Street Corp	Klimaatverandering, Diversiteit
Stellantis NV	Klimaatverandering, Risk Management
Stryker Corp	Beloning
Sumitomo Corp	Klimaatverandering
Sumitomo Mitsui Financial Group Inc	Klimaatverandering
Swiss Re AG	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning
Target Corp	Beloning, Human Capital Management, Arbeidsrechten
Taylor Wimpey PLC	Bosbouw en landgebruik
Techtronic Industries Co Ltd	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Beloning

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures
Telefonica SA	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning
Tenet Healthcare Corp	Beloning
Teradyne Inc	Beloning
Tesco PLC	Beloning, Arbeidsrechten, Vervuiling en afvalbeheer
Teva Pharmaceutical Industries Ltd	Onafhankelijkheid van bestuur, Omkoping en corruptie, Beloning
Texas Instruments Inc	Onafhankelijkheid van bestuur, Beloning
Thermo Fisher Scientific Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Diversiteit, Beloning, Mensenrechten, Geïntegreerde rapportage en transparantie, Risk Management
Thomson Reuters Corp	Bosbouw en landgebruik
TJX Cos Inc/The	Beloning, Bosbouw en landgebruik, Mensenrechten, Bescherming en rechten van aandeelhouders
T-Mobile US Inc	Beloning
Tokyo Electric Power Co Holdings Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Bedrijfsstrategie, Klimaatverandering
Toronto-Dominion Bank/The	Klimaatverandering, Beloning, Mensenrechten
TotalEnergies SE	Klimaatverandering, Beloning
Toyota Motor Corp	Onafhankelijkheid van bestuur, Bedrijfsstrategie, Klimaatverandering, Diversiteit, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Trane Technologies plc	Beloning
TransDigm Group Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Beloning
Trimble Inc	Beloning
Truist Financial Corp	Klimaatverandering
Twitter Inc	Bedrijfsstrategie, Beloning, Opvolgingsplanning
UBS Group AG	Klimaatverandering, Beloning, Opvolgingsplanning
Umicore SA	Beloning
United Parcel Service Inc	Klimaatverandering, Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders
United Rentals Inc	Beloning
UnitedHealth Group Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Gedrag en cultuur, Diversiteit, Human Capital Management, Mensenrechten, Geïntegreerde rapportage en transparantie, Opvolgingsplanning
Veeva Systems Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Diversiteit

Onderneming	Onderwerp van engagementprocedures
Veolia Environnement SA	Onafhankelijkheid van bestuur, Beloning
Verisk Analytics Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Onafhankelijkheid van bestuur, Diversiteit, Beloning
Verizon Communications Inc	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Beloning
VF Corp	Klimaatverandering, Mensenrechten, Vervuiling en afvalbeheer
Viatis Inc	Onafhankelijkheid van bestuur
Vinci SA	Klimaatverandering, Beloning
Visa Inc	Cyberbeveiliging, Mensenrechten
Volkswagen AG	Audit en boekhouding, Onafhankelijkheid van bestuur, Bedrijfsstrategie, Klimaatverandering, Gedrag en cultuur, Beloning
Weibo Corp	Onafhankelijkheid van bestuur
Wells Fargo & Co	Onafhankelijkheid van bestuur, Klimaatverandering, Gedrag en cultuur, Beloning, Mensenrechten
Welltower Inc	Beloning
Western Union Co/The	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring
Westinghouse Air Brake Technologies Corp	Beloning
Whitbread PLC	Beloning
Woodward Inc	Beloning
Workday Inc	Bescherming en rechten van aandeelhouders
Worldline SA/France	Beloning
WPP PLC	Beloning
Yum! Brands Inc	Beloning, Bosbouw en landgebruik
Zalando SE	Klimaatverandering, Beloning, Bosbouw en landgebruik, Arbeidsrechten, Vervuiling en afvalbeheer
Zhongji Innolight Co Ltd	Bestuur diversiteit, vaardigheden en ervaring, Klimaatverandering, Human Capital Management, Mensenrechten, Bescherming en rechten van aandeelhouders
Zoetis Inc	Beloning, Bescherming en rechten van aandeelhouders

Bijlage 5 Afkortingen- en begrippenlijst

Begrip	Uitleg begrip
Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA)	(Beursgenoteerde) ondernemingen hebben onder meer de verplichting minstens eenmaal per jaar een Algemene Vergadering van Aandeelhouders te organiseren. Aandeelhouders kunnen door het aan hun aandelenbezit verbonden stemrecht tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders invloed uitoefenen.
Aandeelhouder	Als aandeelhouder is men eigenaar van aandelen en daardoor mede-eigenaar van de uitgevende onderneming. Door het aan een aandeel verbonden stemrecht kan een aandeelhouder invloed uitoefenen tijdens een Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Beloning	Financiële toekenningen, niet-financiële toekenningen en/of andere zaken van economische waarde in ruil voor het geleverde werk en/of diensten. Indien er op beloningen gestemd wordt gaat dit bijvoorbeeld over (i) het goedkeuren van het beloningsplan voor uitvoerende bestuurders, (ii) het goedkeuren van het beloningsplan voor de Raad van Commissarissen;
Bestuur gerelateerd	Zaken omtrent de samenstelling van het bestuur, zoals bijvoorbeeld de benoeming van bestuurders, de onafhankelijkheid van bestuurders, neventaken van bestuurders, etc.
Corporate governance	Het overkoepelende thema van goed ondernemingsbestuur. Onder andere bestuursgerelateerde zaken (onafhankelijkheid van bestuurders), beloningsbeleid, auditstructuur, etc. vallen onder dit overkoepelende begrip.
ESG	ESG-criteria zijn criteria op het gebied van milieu, sociale omstandigheden en ondernemingsbestuur. ESG-integratie is het integreren van ESG-criteria in de beleggingsprocessen.
Fusies en overnames	Ondernemingen veranderen zo nu en dan hun organisatiestructuur. Dit kan door te reorganiseren, door met een andere onderneming te fuseren of een andere ondernemingen volledig over te nemen. Aandeelhouders hebben inspraak in dit soort beslissingen.
Jaarrekening en audit	Een onderneming legt over het algemeen zijn jaarrekening en accountantsverslag ter informatie en goedkeuring voor aan de aandeelhouders. Ook kan een aandeelhouder inspraak krijgen in de aanstelling/ verlenging van een externe accountant en vergoeding van accountant;
Kapitalisatie van de onderneming	De waarde van het aandelenkapitaal van een ondernemingen. Aandeelhouders krijgen vaak inspraak in de uitgifte van nieuwe aandelen of de inkoop van eigen aandelen.
Managementvoorstellen	Door het bestuur ingediende stempunten op de aandeelhoudersvergadering.
MVB	Maatschappelijk verantwoord beleggen. Een manier van beleggen waarin ESG-criteria worden meegenomen.
OESO	De OESO-richtlijnen bieden handvatten voor bedrijven om met kwesties om te gaan zoals ketenverantwoordelijkheid, mensenrechten, kinderarbeid, milieu en corruptie.
OESO hoofdstuk 1	Begrippen en uitgangspunten
OESO hoofdstuk 2	Algemene beginselen voor bedrijfsbeleid
OESO hoofdstuk 3	Informatieverstrekking
OESO hoofdstuk 4	Mensenrechten
OESO hoofdstuk 5	Werkgelegenheid en arbeidsverhoudingen
OESO hoofdstuk 6	Milieu
OESO hoofdstuk 7	Bestrijding van corruptie, omkopingsverzoeken, en afpersing
OESO hoofdstuk 8	Consumentenbelangen
OESO hoofdstuk 9	Wetenschap en technologie
OESO hoofdstuk 10	Mededinging
OESO hoofdstuk 11	Belastingen
Principles for Responsible Investment (PRI)	De Principes voor Verantwoord Beleggen (PRI) van de Verenigde Naties zijn een raamwerk voor institutionele beleggers. Met deze in april 2006 gelanceerde principes zorgen ze voor de integratie van zaken die betrekking hebben op het milieu, de samenleving en goed ondernemingsbestuur in het beleggingsbeleid. Meer informatie is te vinden op www.unpri.org .

Begrip	Uitleg begrip
Stakeholders	Stakeholders zijn de personen of organisaties die een belang hebben in een organisatie, van welke aard dan ook. Zij staan in wisselwerking met haar werkzaamheden, hebben deel aan haar bedrijfsresultaten, beïnvloeden haar prestatie of beoordelen haar economische, sociale en milieu-impact.
Stemrecht	Aandelenbezit geeft de aandeelhouder stemrecht tijdens de (verplichte) jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Door middel van stemrecht kan een aandeelhouder invloed uitoefenen op het beleid van de onderneming.
UN Global Compact (UNGC)	De UN Global Compact is een oproep aan ondernemingen om hun strategieën en activiteiten op één lijn te brengen met 10 principes op het gebied van mensenrechten, arbeidsvoorwaarden, milieu en anticorruptie. Meer informatie is beschikbaar op https://gcnetherlands.nl/
UNGC principe 1	Bedrijven moeten de internationale mensenrechten steunen en respecteren
UNGC principe 2	Bedrijven zorgen ervoor dat zij niet medeplichtig zijn aan schendingen van mensenrechten
UNGC principe 3	Bedrijven dienen de vrijheid van vakvereniging en de effectieve erkenning van het recht op collectieve onderhandelingen te steunen
UNGC principe 4	Bedrijven dienen zich inspannend voor de uitbanning van iedere vorm van verplichte en gedwongen arbeid
UNGC principe 5	Bedrijven handhaven de eliminatie van alle vormen van dwangarbeid
UNGC principe 6	Bedrijven handhaven de afschaffing van kinderarbeid
UNGC principe 7	Bedrijven handhaven de uitbanning van discriminatie in arbeid en beroepen
UNGC principe 8	Bedrijven dienen een preventieve aanpak van milieuvraagstukken te ondersteunen
UNGC principe 9	Bedrijven dienen initiatieven te ondernemen om een grotere verantwoordelijkheid voor het milieu te bevorderen
UNGC principe 10	Bedrijven dienen de ontwikkeling en de verspreiding van milieuvriendelijke technologieën te stimuleren
Verenigde Naties Principes voor Bedrijfsleven en Mensenrechten (UNGP) Principes	Dit zijn internationale MVO-richtlijnen die duidelijk maken wat de rol van staten is en welke verantwoordelijkheid het bedrijfsleven heeft in relatie tot mensenrechten. De UNGP's zijn een aanvulling op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en andere mensenrechtenstandaarden.
UNGP principe 1	Overheden dienen de mensenrechten te beschermen
UNGP principe 2	Overheden dienen duidelijk te maken dat ze van bedrijven verwachten dat zij de mensenrechten respecteren
UNGP principe 3	Overheden hebben een verantwoordelijkheid om de mensenrechten te beschermen door middel van het handhaven van wetten en opstellen van richtlijnen
UNGP principe 4	Overheden dienen aanvullende stappen te ondernemen om de mensenrechten te beschermen binnen staatsondernemingen
UNGP principe 5	Overheden dienen voldoende inzicht te hebben in de bescherming van mensenrechten bij het aangaan van internationale relaties
UNGP principe 6	Overheden dienen het respect voor mensenrechten te promoten bij ondernemingen met wie ze handelen
UNGP principe 7	Overheden dienen maatregelen te treffen om te voorkomen dat ondernemingen in conflictgebieden zich schuldig maken aan het schenden van mensenrechten
UNGP principe 8	Overheden dienen ervoor te zorgen dat onderliggende instanties over voldoende bewustzijn en kennis beschikken om het respect voor mensenrechten te waarborgen
UNGP principe 9	Overheden dienen voldoende beleidsruimte te creëren bij het aangaan van overeenkomsten om mensenrechten te kunnen beschermen
UNGP principe 10	Overheden dienen het respecteren van mensenrechten te waarborgen bij multilaterale instellingen
UNGP principe 11	Ondernemingen dienen de mensenrechten te respecteren
UNGP principe 12	De verantwoordelijkheid om mensenrechten te respecteren is gebaseerd op de omschrijving van mensenrechten zoals opgenomen Internationaal erkende verdragen
UNGP principe 13	Ondernemingen dienen een directie of indirect bijdrage aan het schenden van mensenrechten te voorkomen
UNGP principe 14	Het respecteren van mensenrechten door ondernemingen is onafhankelijk van de grootte of het type onderneming

Begrip	Uitleg begrip
UNGP principe 15	Ondernemingen dienen processen en beleid te hebben opgesteld om de mensenrechten te beschermen
UNGP principe 16	Ondernemingen dienen het beleid om mensenrechten te beschermen te onderbouwen met een beleidscommitment
UNGP principe 17	Ondernemingen dienen due diligence te voeren op het gebied van mensenrechten
UNGP principe 18	Ondernemingen dienen een risicoanalyse uit te voeren ten aanzien van een mogelijke schending van mensenrechten
UNGP principe 19	Ondernemingen dienen de uitkomsten van de risicoanalyse te integreren in de bedrijfsvoering
UNGP principe 20	Ondernemingen dienen de effectiviteit van hun processen vast te stellen
UNGP principe 21	Ondernemingen dienen bereid te zijn te rapporteren over schendingen van mensenrechten
UNGP principe 22	Ondernemingen die betrokken zijn bij het schenden van mensenrechten dienen bij te dragen aan het herstel
UNGP principe 23	Ondernemingen dienen te voldoen aan wetten en regelgevingen
UNGP principe 24	Ondernemingen dienen prioriteit te geven aan ernstige mensenrechtenschendingen
UNGP principe 25	Overheden dienen ervoor te zorgen dat de getroffen van het schenden van mensenrechten worden gecompenseerd.
UNGP principe 26	Overheden dienen de effectiviteit van wetten en regelgeving t.a.v. mensenrechten te waarborgen
UNGP principe 27	Overheden dienen gerechtelijke en niet-gerechtelijke mechanismen beschikbaar te stellen voor het verhelpen van de schending van mensenrechten
UNGP principe 28	Overheden dienen de beschikbaarheid van niet-gerechtelijke mechanismen te waarborgen
UNGP principe 29	Ondernemingen dienen klachten snel te kunnen aanpakken
UNGP principe 30	Industrie brede klachtenmechanismen moeten worden gefaciliteerd ten aanzien van gezamenlijke mensenrechten initiatieven
UNGP principe 31	Overheden dienen de effectiviteit van hun mechanisme te waarborgen
Uitsluiting (in relatie tot verantwoord beleggen)	Uitsluiting betekent dat in bepaalde ondernemingen niet wordt geïnvesteerd. Bijvoorbeeld het uitsluiten van beleggingen in ondernemingen die producten maken die het fonds als controversieel beschouwt.
	Controversiële wapens
	Tabaksproducenten
	Steenkool sector
	Niet succesvolle engagementprocedures
	Staatsondernemingen
	Landen